

Doğal Kaynak Yoğun Üretimden Yüksek Teknoloji Yoğun Üretime Geçiş: Endüstriyel Rekabet Gücünün İsveç ve Finlandiya'daki Gelişimi¹

From Natural Resources to High-Tech Production: The Evolution of Industrial Competitiveness in Sweden and Finland

Yazarlar: Magnus Blomström ve Ari Kokko

Çeviri: Harun Bal², Emrah Eray Akça³, Esmâ Erdoğan⁴, Halis Tuncel⁵

ÖZET

Günümüz gelişmekte olan ekonomilerinin birçoğu bol miktarda doğal kaynağa sahip olmalarına rağmen, bu ekonomilerden sadece birkaçının uzun dönem kalkınma stratejilerini kaynak-yoğun sektörlerle dayandırdıkları görülmektedir. Bu durum muhtemelen söz konusu ülkelerin düşük katma değerli hammadde üretiminden ve ihracatından daha gelişmiş endüstrilere asla geçemeyeceklerini düşünmelerinden kaynaklanmaktadır. Bununla birlikte İsveç ve Finlandiya tecrübeleri, hammaddeye dayalı kalkınma stratejilerinin sürdürülebilir kalkınma için sağlam bir dayanak oluşturabildiğini ve daha gelişmiş sanayilerin oluşumu, büyümesi ve çeşitliliği bağlamında gerekli olan bazı etmenlerin neler olduğunu ortaya koymaktadır. Bu türden bir uzun dönemli başarı, hammadde kaynaklarını koruyan ve değişen teknolojiler ile artan işgücü maliyetleri karşısında rekabete dayanabilecek yetki ve becerilerin oluşumunu sağlayan kamu politikaları ile şirket stratejilerini gerektirmektedir. Bu çalışmanın temel sonucu bir endüstrinin başarısının, sistematik bilgi yaratımının ve tesadüfi olarak ortaya çıkan teknolojik yeniliklerin bir karışımı olduğudur. Ciddi teknolojik atılımların sistematik olarak gerçekleştirilmesi mümkün olmamakla birlikte, değişen koşullara uyum sağlanması ve yeniliklerden ve pazar fırsatlarından yararlanılması amacıyla firmaların veya tüm endüstrilerin hazır halde bulunması için gerekli ortamın sağlanması mümkündür.

Anahtar Kelimeler: Hammaddeye Dayalı Üretim, İleri Teknoloji Yoğun Üretim, İsveç, Finlandiya

ABSTRACT

Many of today's developing economies have abundant supplies of natural resources, but few countries seem to base their long-term development strategies on resource-intensive sectors. The reason is arguably the risk that they may never be able to move from production and exports of low-value-added commodities to more advanced industries. However, the Swedish and Finnish experiences suggest that development strategies based on raw materials may form a solid base for sustainable development and demonstrate some of the requirements for diversification and growth of more advanced industries. This kind of long-run success requires public policies and company strategies that preserve the raw material resources and create the skills and competence that are needed to remain competitive in the face of increasing labor costs and changing technologies. The main conclusion from this study is that an industry's success is a mix of systematic knowledge creation and random technological innovation. It is not possible to systematically generate major technological breakthroughs, but it is possible to create an environment where firms or entire industries are well positioned to adjust to changing conditions and to benefit from innovations and market opportunities.

Keywords: Resource-based Production, High-tech Production, Sweden, Finland

¹ Stanford University Press tarafından 2007 yılında yayınlanan Editörlüğünü Daniel Lederman ve William F. Maloney'in yaptığı *Natural Resources Neither Curse Nor Destiny* başlıklı kitabın 213-256 sayfaları arasında yer alan "From Natural Resources to High-Tech Production: The Evolution of Industrial Competitiveness in Sweden and Finland" başlıklı sekizinci bölümü.

² Prof.Dr., Çukurova Üniversitesi İİBF İktisat Bölümü, harunbal@cu.edu.tr

³ Araş.Gör., Çukurova Üniversitesi İİBF İktisat Bölümü, ekaca@cu.edu.tr

⁴ Araş.Gör., OKÜ İİBF İktisat Bölümü, esmaerdogan@osmaniye.edu.tr

⁵ Yüksek Lisans Öğrencisi, Ç.Ü Sosyal Bilimler Enstitüsü, halistuncel@gmail.com